

---

## Jezus Christus (3)

*J.G.Bulthuis*

***De bijbel is bij uitstek het boek van de beeldspraak. Met allerlei voorbeelden, gelijkenissen en beelden worden de diverse kanten van personen en situaties beschreven. Zo noemt bv. de profeet Zacharia hen die tot Gods volk behoren kroonjuwelen die zullen blinken in zijn land (Zach.9:16). Een dergelijke beeldspraak geeft dus de grote waarde en pracht weer van de mens Gods. Het is die mens die centraal staat in zijn voornemen, de Logos. Het is daarom vanzelfsprekend dat de christen vanuit het evangelie een waarheidsgetrouw mensbeeld opbouwt en een helder inzicht ontwikkelt over de Zoon des mensen, Jezus.***

### ***Naar zijn beeld***

Als God geen mens is, is de mens geen god. Het 'naar zijn beeld en gelijkenis geschapen zijn' van de mens betekent niet dat de mens dus een god(je) is of zal worden, of de goddelijke natuur als wezenskenmerk in zich omdraagt. (Zie ook Stbl.5 en 8, art.C.V.jr.).

Ook de uitspraak uit Psalm 8:6a 'gij hebt de mens bijna goddelijk gemaakt' doelt daar niet op. De Hebreeuwse grondtekst spreekt over 'Gij maakte de mens iets minder dan geestelijk(e) wezen(s)'. De meeste vertalingen vullen daar God of engelen in. Paulus citeert deze tekst in Hebreeën 2:7a: *Gij hebt de mens voor een korte tijd beneden de engelen gesteld*. Hij voegt er ook de woorden 'voor een korte tijd' tussen en doelt dan op de positie van de gevallen mens die inderdaad overheerst wordt door de boze engelen. In die toestand zijn de heilige engelen hun meerderen in sterkte en macht (2 Petr.2:11).

Indien we echter Psalm 8 wel willen gebruiken voor een beschrijving van **de** mens, dan blijkt uit de andere in dit

---

## **Deelhebben**

artikel genoemde Schriftplaatsen dat het 'bijna goddelijk' niet evolueert in 'goddelijk'. Het wijst op de statuur (positie) van de mens (met eer en heerlijkheid bekleed) en niet op zijn natuur (wezen). (Zie ook Stbl.5, blz.6). Een mens blijft eeuwig mens.

Wel leert het evangelie ons dat de mens, die in Christus is, deel mag hebben aan de goddelijke natuur (Joh.6:53; 2 Petr.1:3,4). Dit is een heel bijzondere situatie die alleen voor de mens geldt. Het vormt het hart van Gods plan met de mens. Als een arme man door een bijzondere gunst deel mag hebben aan de bezittingen en gelden van een miljonair, zal hij zich als een rijke kunnen gaan gedragen. Maar die rijkdom is niet zijn eigendom, maar blijft het vermogen van die miljonair. Zo zal een mens die door genade deel mag hebben aan de goddelijke natuur, zich gaan gedragen 'als goddelijk', maar hij blijft mens en zijn rijkdom blijft het wezenlijke eigendom van God. Paulus schrijft in dit verband o.a.: *Wij hebben deze schat in aarden vaten, zodat de kracht die alles te boven gaat, van God is en niet van ons* (2 Kor.4:7).

## **De eerste**

Jezus was de eerste mens die van dit heerlijke aanbod vrijmoedig gebruik maakte, zodat er terecht van Hem geschreven kon worden: *die in de gestalte Gods zijnde, het Gode gelijk zijn niet als een roof heeft geacht* (Fil.2:6). Net zoals de arme man die het geld niet van die miljonair had gestolen, maar door diens aanbod er wel volledig deel aan kreeg en daardoor zich in zijn doen en laten ook als een miljonair gedroeg. Hierdoor was hij in de gestalte van een miljonair en door die leefwijze gelijk aan hem.

De situatie die ontstaat uit het 'deel hebben aan' ander-mans bezittingen zal er nooit toe leiden dat men die ander zèlf wordt. In het deel hebben aan de goddelijke natuur blijft de mens een mens en God (een) god.

## **Goden**

In één van hun twistgesprekken met Jezus beschuldigden de Joden Hem van godslastering, "*omdat Gij, een mens, Uzelf God maakt*" (Joh.10:33). Binnen het kader van ons onderwerp is dit een interessante uitspraak, want zij gingen er destijds nog wèl vanuit dat Jezus een mens

was. Zij maakten zich juist kwaad, omdat ze vermoedden dat Hij Zichzelf tot God verhief. Tegenwoordig is dat precies andersom. Er worden nu bezwaren gemaakt, wanneer Jezus als mens wordt gezien en niet langer als God.

Jezus' antwoord op hun beschuldiging is een citaat uit Psalm 82:6: *Wel heb Ik gezegd: Gij zijt goden, ja, zonen des Allerhoogsten.* Tot wie sprak God deze woorden? Dat waren volgens deze psalm de rechters of leiders van Israël, mensen dus. Zij worden in Exodus 21:6 zelfs letterlijk zo genoemd. Ook in Psalm 50:1-6 en Psalm 58:2 wordt dat verband gelegd. In die functie worden zij '**als**' goden gezien. Van Mozes wordt gezegd dat hij voor zijn broer Aäron **tot een God** is (Ex.4:16b). Deze benaming geldt slechts voor een bepaalde positie en functie. Dat kan eveneens gelden voor engelen. In Ezechiël 28:11-19 wordt er in beeldspraak over satans val gesproken. In vers 16b is sprake van 'de berg der goden'.

Er wordt echter nergens in de bijbel geleerd dat mensen en engelen, als **wezens**, goden zijn of worden. Ook de '*zogenaamde goden en heren die er in menigte zijn*' – door Paulus in 1 Korintiërs 8:5 aangehaald – worden met recht 'zogenaamde' genoemd. Het zijn namelijk afgoden, boze geesten, die zich maar wat graag als god(en) voordoen.

### **Antichristelijk**

Het zal een mens en een engel nimmer gelukken om een god te worden, dus van wezen te veranderen. De geest van de antichrist (Apollyon – Op.9:11) streeft er echter wel naar om met behulp van een mens (de anti-christ – Op.13:11) zich als zodanig te presenteren. In Jesaja 14 is Babel het beeld daarvan. Vers 13 zegt: *Ik zal ten hemei opstijgen, boven de sterren Gods mijn troon oprichten en zetelen op de berg der samenkomst ver in het noorden; ik wil opstijgen boven de hoogten der wolken, mij aan de Allerhoogste gelijkstellen.*

Paulus schrijft er eveneens over: *...de zoon des verderfs, de tegenstander, die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van verering heet, zodat hij zich in de tempel Gods zet, om aan zich te laten zien, dat hij een god is (2 Tess.2:4).*

Deze handelwijze wordt ten zeerste door God veroor-

---

## **Zoon van God**

deeld. Dit is iets wat nooit mag geschieden! Vandaar de duidelijke afwijzing ervan in Ezechiël 28:1-10. Het is belangrijk dat gedeelte eens aandachtig door te lezen.

We keren weer terug naar Johannes 10. Als Jezus zijn tegenstanders weerlegt, geeft Hij eerst aan wie goden genoemd worden, namelijk 'tot wie het woord Gods gekomen is' (35a). Als er iemand ooit heeft bestaan voor wie dat geldt, is het de Heer wel. Toch gaat Hij daar niet verder op in. Hij beaamt de beschuldiging niet dat Hij, een mens, Zichzelf God maakt (vers 33b). Trouwens, dat het eigenlijk om titels gaat en niet om wezens, blijkt nog eens duidelijk uit zijn woordkeus. Hij spreekt over goden **genoemd** worden en niet over goden **zijn**.

Vervolgens valt het op dat Hij nu juist de tweede regel van vers 6 uit Psalm 82 voor Zichzelf gebruikt. Daar staat: zonen van de Allerhoogste. Jezus verwoordt dat met: Ik ben Gods Zoon (vers 36b).

Eigenlijk is deze benaming op zich heel normaal. In Lucas 3 staat een geslachtsregister van Jezus. Dat loopt via vele **mensen** van zijn voorgeslacht terug naar Adam. Deze wordt in vers 38 de zoon van God genoemd. Wel, wie daar van afstamt, mag zichzelf ook zo noemen. Wij zijn immers van Gods geslacht (Hand.17:28a).

In het vorige artikel van deze serie hebben we besproken dat God, als een vader, de verwekker is geweest van de mens Jezus Christus. Dus is Jezus daardoor eveneens zoon van God. Daar God door heilige Geest slechts eenmaal op deze heel uitzonderlijke wijze een mens heeft voortgebracht, is Jezus de **eniggeboren** Zoon des Vaders: *...naar de Geest der heiligheid...verklaart Gods Zoon te zijn...* (Rom.1:4). Hierdoor is Hij uniek als mens.

De Heer mag Zich terecht Zoon van God noemen. Twee maal heeft God zelf dit bevestigd door uit de hemel te spreken: *"Dit is mijn Zoon..."* (Mat.3:17; 17:5).

## **De Geest van het zoonschap**

Wie een zoon van God is en Hem dus als Vader heeft, ontvangt diens Geest. Dat is een belangrijk kenmerk.

Het vormt een essentieel onderdeel van het zoonschap. Zeker in praktische zin heeft het zoonschap geen enkel gevolg voor een zoon van God, indien deze niet in Gods Geest is gedoopt. Paulus schrijft: *Indien iemand de Geest van Christus niet heeft, die behoort Hem niet toe* (Rom.8:9b). Jezus is de eerste zoon die deze Geest ontvangt (Joh.1:32). God is door middel van zijn Geest in zijn Zoon en zonen (Joh.14:11a,23b). Zo kan Hij leiding aan hun leven geven om het volledig te doen ontplooiën tot geestelijke volwassenheid. *Allen die door de Geest Gods geleid worden, zijn zonen Gods* (Rom.8:14). Daarom wordt zijn Geest ook wel de Geest van het zoonschap genoemd (Rom.8:15).

Jezus werd door die Geest geleid. Hierdoor is zijn 'Zoon van God zijn' in praktische zin concreet geworden. Dit reikt verder en dieper dan alleen het door God verwekt zijn. Het zoonschap van de Heer wordt juist reëler doordat "de Vader in Mij is" (Joh.14:11a). Paulus verwoordt dit met: *Het heeft de ganse volheid behaagd in Hem woning te maken* (Kol.1:19), en met: *want in Hem woont al de volheid der godheid lichamelijk* (Kol.2:9). Hierdoor kon de Heer de volledige uitdrukking van de onzienlijke God zijn.

### **Tot één zijn**

In heel zijn denken, spreken, gedrag en handelen was (is) de mens Jezus **als** God, in de gestalte van God. Hij was in Zichzelf tot één. Dat komt doordat God zelf tot één is (Joh.17:22b). Hij is ongedeeld, dezelfde, onveranderlijk, volledig heilig, onberispelijk en goed. Op geen enkel punt door het tegengestelde te beïnvloeden, nooit wisselvallig, niet goed en kwaad tegelijk. Wie zich innerlijk, vanuit liefde en geloof, geheel en al met Hem vereent (= deel hebben aan), zal zèlf – als mens – eveneens zo worden.

Jezus was de eerste waarbij dit verwerkelijkt werd. Hij getuigt in Johannes 10:30: *"De Vader en Ik zijn één"*. Hij is en blijft dezelfde (Hebr.8). Enkel goed, heilig, liefde, leven en waarheid, net als de Vader. Dit is één van de redenen waardoor de Zoon de juiste weergave van Gods wezen is (Kol.1:15a), maar **niet** dat Hij hierdoor God zou zijn.

## **Broeders**

Tevens is het 'één zijn' met de Vader een situatie waarin de Jezus een volledige eenheid met Hem vormt. Dit is ontwikkeld door een totale en eeuwige gemeenschap met God, door het 'in' God zijn en blijven.

De bedoeling is dat Hij hierin niet de enige blijft, maar vele zonen tot diezelfde heerlijkheid kan brengen (Hebr.2:10; Joh.17:21). Als die doelstelling is bereikt, kunnen de zonen Gods op hun beurt getuigen dat zij één zijn, zoals de Vader en de Zoon, maar **niet** dat zij dan God zijn. Wel zijn zij hierdoor een juiste weergave van het beeld van de Zoon (Rom.8:29a). Jezus' harte-wens in zijn hogepriesterlijk gebed zal dan heerlijk verhoord zijn.

Als die mannelijke rijpheid, de maat van de wasdom der volheid van Christus in velen is gerealiseerd (Ef.4:13), wordt het woord werkelijkheid dat Jezus de eerstgeborene is onder vele 'broeders' (Rom.8:29b). Dit woord komt terug in Hebreeën 2:11: *Want Hij die heiligt, en zij die geheiligd worden, zijn allen uit één; daarom schaamt Hij Zich niet hen broeders te noemen.* God noemt de mens nooit zijn broeders. Zowel Jezus als wij zijn uit God: mens en kind van God.

Wij moeten echter nog geheiligd worden, dat is afgezonderd van de boze, hersteld en opgevoed. Hij was vanaf zijn geboorte door de Vader volmaakt geheiligd en zondigde nimmer (Joh.10:36a; Hebr.4:15c).

Wel heeft de Heer op dezelfde wijze als wij in deze wereld verkeerd. De boze heeft Hem zelfs in **alles** beproefd (Hebr.4:15). Hij kreeg geen voorkeursbehandeling van God, maar ging volledig door alle lijden heen (Hebr.5:7). Hierdoor is Hij in alle opzichten gelijk geworden aan ons, zijn broeders (Hebr.2:17a). Wij bevinden ons immers in een situatie waarin de boze ons verzoekt en beproeft, zodat lijden en strijd ons deel zijn.

## **Leidsman**

Deze teksten leren dus niet dat Jezus in zijn zogenaamde hoedanigheid van God tijdelijk mens werd, en **daardoor** in die gestalte aan ons gelijk zou zijn geweest. Neen, ze handelen over de mens Jezus en ons, die beide voor korte tijd beneden de (boze) engelen gesteld zijn (Hebr.2:8,9). De Heer heeft uit dat alles veel geleerd. Hij

## **Heilige Geest**

werd erdoor gevormd tot een volmaakte Leidsman der behoudenis (Hebr.2:10). Hij werd een barmhartig en getrouw hogepriester, die door persoonlijke ervaring alle begrip en bekwaamheid heeft om ons, die nog verzocht worden, te hulp te komen (Hebr.2:18). Hij kent, als mens, het leven in het vlees (= het tijdelijk aardse bestaan) door en door. Niets komt Hem vreemd voor. Vandaar zijn liefdevolle nodiging om vrijmoedig tot zijn troon van genade te komen om hulp te verkrijgen (Hebr.4:16).

Onze broederschap met de Heer zal echter niet onderhouden mogen worden op basis van gelijkheid, zo van 'ouwe jongens krentenbrood'. Hij is en blijft immers de eniggeboren Zoon van God, het Lam Gods, de Christus, de Hogepriester, de overste Leidsman, de Koning der koningen en de Heer der Heren. Zoals er over de omgang met onze hemelse Vader staat geschreven, zo ook over de Zoon: met eerbied en ontzag (Hebr.12:28b).

Bij een verhandeling over de leer der drieëenheid behoort uiteraard eveneens een betoog over de heilige Geest. Aangezien deze studieresie echter over Jezus Christus handelt, beperken we ons slechts tot het volgende. Indien men ervan uitgaat dat de heilige Geest een aparte, derde persoon van de godheid zou zijn, dan valt het op dat er in de bijbel nergens wordt vermeld dat Jezus een zoon van de heilige Geest is. Dat zou toch logisch zijn naar de woorden van Gabriël aan Maria in Lucas 1:35: *De Heilige Geest zal over u komen...* Deze engel weet echter beter. Hij vervolgt namelijk zijn woorden met: *de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwten; daarom zal het heilige dat verwekt wordt, Zoon Gods genoemd worden.*

God werkt door heilige Geest, dat is **zijn eigen** geest. Zie voor een nadere uiteenzetting hiervan het artikel van br.Visser jr. in het Studieblad no.8, waar hij over God en de heilige Geest schrijft.

## **Teksten**

Er resten ons ten slotte nog enkele teksten die nog niet eerder genoemd zijn, maar die zeker om een korte toelichting vragen. Ter afronding van de bespreking over de drieëenheid volgen deze hieronder:

---

*\*door de gerechtigheid van onze God en Heiland, Jezus Christus (2 Petr.1:1).*

*\*verwachtende de zalige hoop en de verschijning der heerlijkheid van onze grote God en Heiland, Christus Jezus (Tit.2:13).*

In beide teksten zijn 'God' en 'Heiland' twee afzonderlijke personen en **niet** dezelfde. In de tweede tekst staat zelfs: de grote God en onze Heiland (St.Vert.).

*\*maar van de Zoon: Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid (Hebr.1:8).*

Deze tekst is een citaat van Psalm 45:7. Het 'o God' is een toevoeging met de betekenis van 'naar Gods wil'. De vertaling Gerhard luidt: Uw troon, van Godswege verkregen...

*\*daarom heeft U, o God, uw God met vreugdeolie gezalfd boven uw deelgenoten (Hebr.1:9).*

Weer een citaat van Psalm 45, namelijk vers 8. Het onderwerp is God. De zin is dus: daarom heeft God – úw God – U gezalfd.

*\*uit hen is, wat het vlees betreft, de Christus, die is boven alles, God, te prijzen tot in eeuwigheid (Rom.9:5)!*

De Leidse vertaling luidt: en van wie zoveel het vlees betreft de Christus afstamt. God, die boven alles staat, is in eeuwigheid te prijzen!

*\*en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst (Jes.9:5).*

Eerder schreven we al dat de begrippen vader-zoon elkaar uitsluiten. In deze uitspraak ligt het aksent op 'men **noemt** hem'. Hier wordt gesproken over Jezus' positie en functies als komende Christus. Martin Buber vertaalde uit de grondtekst heel duidelijk en mooi: Raadsman van (= namens) de Held-God, Vader van de overwinnaars, Vorst van de vrede. De Septuaginta spreekt over: de wonderbare boodschapper van grote Raad.



## Slot

*\*Thomas zeide tot Hem: Mijn Here en mijn God (Joh.20:28).*  
De bijbel geeft hier geen enkele aanwijzing hoe deze uitroep van Thomas gelezen dient te worden. Hij kan met 'Here' zijn Meester bedoelen en met 'God' zijn hemelse Vader. Of erkent deze discipel Jezus **tot een God** voor zich, naar analogie van Aäron ten opzichte van Mozes? In ieder geval zal hij in deze voor hem zeer emotionele situatie niet gedacht hebben aan het lanceren van een dogmatisch stelling aangaande de drieëenheid, die uit de overige Schriften onjuist blijkt te zijn.

*\*Want, dewijl de dood er is door een mens, is ook de opstanding der doden door een mens (1 Kor.15:21).*  
Door de mens (Adam) is de duisternis de wereld binnengekomen. Door de **mens** (Jezus Christus) is echter het licht teruggebracht.

Met deze laatste teksten is de studie over de drieëenheid beëindigd. In het volgende artikel wordt de leer van de preëxistentie behandeld. Het belang van een juist inzicht in beide leerstellingen is reeds aangegeven. Het gaat hierbij niet om de letter op zich, maar om een scherp inzicht te ontwikkelen over de plaats van de mens in het plan Gods. Voor de komende tijden is dat van grote betekenis en waarde voor de gelovigen. Zeker op dit punt tracht de vijand zand in de ogen van Gods volk te strooien. Onze bede zal echter zijn, dat God ons allen verlichte ogen des harten zal schenken. Dan zullen wij weten welke hoop zijn roeping wekt en hoe rijk de heerlijkheid zijner erfenis voor de zijnen is.